

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: K. D., zastoupeného JUDr. Milanem Ostřížkem, advokátem, se sídlem 702 00 Moravská Ostrava, Stodolní 26, proti žalované České správě sociálního zabezpečení, se sídlem 150 00 Praha 5, Křížová 25, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 3. 2002, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 11. 2002, čj. 17 Ca 18/2002 – 17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) ze dne 26. 3. 2002, byl žalobci podle ustanovení § 56 odst. 1, písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) od 20. 5. 2002 odňat částečný invalidní důchod. Žalovaná rozhodnutí odůvodnila tím, že podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení (dále též „OSSZ“) Ostrava 1 – město, ze dne 15. 3. 2002, již žalobce není částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti o 25%. Podle ustanovení § 44 zákona o důchodovém pojištění je pak pojištěnec částečně invalidní pouze pokud z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %, nebo jestliže mu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky.

Rozhodnutí žalované napadl žalobce včas podaným opravným prostředkem, v jehož rámci především namítal, že mu dále náleží částečný invalidní důchod a to jako důchod upravený z první zdravotní kategorie.

Krajský soud v Ostravě rozhodnutím ze dne 11. 11. 2002, čj. 17 Ca 18/2002 – 17, napadené rozhodnutí žalované potvrdil. Při posuzování skutkového stavu krajský soud vyšel především z napadeného rozhodnutí žalované, dále z posudku posudkového lékaře OSSZ Ostrava 1 – město z 15. 3. 2002, který je součástí posudkového spisu, a konečně z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí se sídlem v Ostravě ze dne 15. 10. 2002. Posudková komise dospěla k závěru, že navrhovatel k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl plně ani částečně invalidní ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1, 2 zákona o důchodovém pojištění. Krajský soud dovodil, že posudková komise důsledně vycházela ze zjištění ve zdravotní dokumentaci žalobce. Závěry posudku byly přesvědčivě zdůvodněny a posudek proto v průběhu přezkumného soudního řízení nedoznal žádných pochybností. Krajský soud pak uzavřel, že žalobce pro stabilizovaný a zlepšený zdravotní stav k datu vydání rozhodnutí žalované nebyl ani částečně invalidní a žádná důchodová dávka mu proto nenáleží. Po zhodnocení důkazu v rámci zásad ustanovení § 132 o. s. ř. proto rozhodnutí žalované jako správné potvrdil.

Rozsudek krajského soudu napadl žalobce včas podaným odvoláním ze dne 10. 12. 2002. Vzhledem k tomu, že o odvolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě nerozhodl Vrchní soud v Olomouci do 31. 12. 2002, bylo odvolací řízení podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) zastaveno. Žalobce využil možnosti dané mu ustanovením § 129 odst. 3 s. ř. s. a podáním doručeným Krajskému soudu v Ostravě dne 20. 1. 2003 (tj. v zákonné lhůtě do 31. 1. 2003) si podal prostřednictvím advokáta kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu.

Jako důvod podání kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatel“) uvedl nezákonnost rozhodnutí o zastavení odvolacího řízení před Vrchním soudem v Olomouci. Nezákonnost stěžovatel spatřoval v tom, že „rozhodnutí vrchního soudu, byť citované zákonem“, porušuje několik základních práv a svobod občana a to především právo na spravedlivý proces, tedy proces jehož pravidla nebudou v průběhu řízení měněna a v němž se účastník řízení podávající přezkumný prostředek dovolá práva v režimu stavu tak, jak proces začal, tj. v režimu úplné apelace s možností uvedení veškerých důvodů odvolání. Kasační stížnost v režimu ustanovení § 103 s. ř. s. pak účastníku řízení z titulu vymezení důvodů kasační stížnosti neumožňuje použít důvody, které by účastník mohl použít v běžném řízení před odvolacím soudem, tj. Vrchním soudem v Olomouci. Věcně pak stěžovatel uvedl i důvody, které by uvedl v odvolání proti rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě. Především stěžovatel namítá, že se krajský soud nezabýval formálními náležitostmi rozhodnutí žalované, které je dle názoru stěžovatele nepřezkoumatelné. Ve výroku, kterým se navrhovateli odnímá částečný invalidní důchod, není uveden důvod. V odůvodnění je pouze konstatováno, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav navrhovatele je takový, že jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla pod hranici stanovenou zákonem k přiznání částečného invalidního důchodu. Jedná se o konstatování ze zákona, nikoliv konstatování věcného charakteru. Dále stěžovatel namítal, že závěr o poklesu

jeho schopnosti soustavné vředělečné činnosti na 25% zcela neodpovídá jeho zdravotnímu stavu. Již jen kvalifikované posouzení smyslových změn stěžovatele, tedy jeho zraku a sluchu, by mělo dosáhnout hodnoty blízké 33%-ní ztrátě soustavné vředělečné schopnosti, s přihlédnutím k dalším zdravotním postižením stěžovatele by pak mělo tuto hodnotu přesáhnout. Uvedená skutečnost je podporována rovněž doporučeným omezením pracovní činnosti. Konstatování o stabilizaci zdravotního stavu je zcela nedůvodné, zdravotní stav stěžovatele naopak prograduje a jediná stabilizace může spočívat v tom, že stěžovatel si na své dlouhodobé zdravotní obtíže mohl zvyknout. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnosti napadené rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustnou. Jakkoliv stěžovatel výslovně neodkázal ke kasačním důvodům podle § 103 s. ř. s., z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel uplatnil důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je pak Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Před dalším odůvodněním je třeba vypořádat se s namítaným nezákonným postupem Vrchního soudu v Olomouci. Nejvyšší správní soud konstatuje, že Vrchní soud v Olomouci nevydával rozhodnutí o zastavení odvolacího řízení. Vrchní soud stěžovatele pouze přípisem upozornil na to, že o jeho odvolání nebude do konce roku 2002 rozhodnuto a proto bude řízení o odvolání zastaveno ze zákona. Vrchní soud současně stěžovatele poučil o možnosti podat kasační stížnost. Jak již uvedeno, vrchní soud nerozhodoval ve věci, k zastavení odvolacího řízení došlo ze zákona, proto nelze Vrchnímu soudu v Praze vytýkat nezákonný postup. Co do přípisu, kterým byl stěžovatel o shora uvedených skutečnostech informován, Nejvyšší správní soud uvádí, že tato poučení učinil soud v zájmu stěžovatele, aniž by mu taková povinnost byla ukládána zákonem. Tento postup je správný; a lze pouze připomenout, že mimo jiné i na základě informace Vrchního soudu v Olomouci mohl stěžovatel včas podat kasační stížnost. Stěžovateli tak právo na další projednání věci nebylo upřeno.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti, spočívající v nesrozumitelnosti nebo v nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

V tomto směru stěžovatel vytýkal krajskému soudu, že se nezabýval formálními náležitostmi v rozhodnutí žalované. Rozhodnutí žalované stěžovatel vytýkal nepřezkoumatelnost [v čemž lze shledávat kasační námitku podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], a to pro nedostatek důvodů výroku rozhodnutí a odůvodnění rozhodnutí. Dle názoru stěžovatele konstatování tam uvedená jsou konstatováními ze zákona, nikoliv konstatováními věcného charakteru.

K této námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že nesrozumitelnost rozhodnutí správního orgánu, vedoucí k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, lze vykládat pouze tak, že z rozhodnutí nevyplývá jak, či o čem, bylo rozhodnuto. Příkladem nesrozumitelnosti rozhodnutí může být jak chybnost výroku rozhodnutí, tak i jeho rozpornost. Nejvyšší správní soud uvedené vady v posuzovaném případě neshledal. Podle ustanovení § 47 odst. 2 správního řádu výrok rozhodnutí obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto. V daném případě žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení odňala stěžovateli částečný invalidní důchod. V rámci odůvodnění žalovaná uvedla, že podle posudku lékaře OSSZ Ostrava 1 – město ze dne 15. 3. 2002 již stěžovatel není částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 25%. Zároveň učinila odkaz na zákonné ustanovení stanovící podmínky přiznání částečného invalidního důvodu. Stěžovatel od žalované v předmětné době pobíral jeden částečný invalidní důchod a v tomto směru bylo zcela zjevné, o odnětí kterého důchodu je rozhodováno. Žalovaná dostatečně určitě odkázala na posudek lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení, jakožto na důkaz, ze kterého správní orgán dovedl pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele o 25%. Jakkoliv je napadené správní rozhodnutí stručné, v posuzovaném kontextu je nutné konstatovat, že jak jeho výrok tak odůvodnění jsou dostatečně přesné a určité. Nejvyšší správní soud proto kasační námitku neshledal důvodnou.

Další kasační námitka stěžovatele především polemizuje se závěry posudkové komise. Stěžovatel po výčtu svých zdravotních obtíží konstatuje, že jejich kvalifikované posouzení by mělo nepochybně přesáhnout hodnotu 33 %-ního poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Dále stěžovatel uvádí, že jeho zdravotní stav není stabilizován, ale naopak progreduje. Jediná stabilizace může spočívat v tom, že stěžovatel si na své dlouhodobé zdravotní potíže zvykl. Tato skutečnost ale nemá nic společného se stabilizací zdravotního stavu. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že organizační uspořádání sociálního zabezpečení, působnost orgánů státní správy v sociálním zabezpečení a řízení ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení upravuje zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 3 odst. 3 písm. a), b), c) citovaného zákona orgány sociálního zabezpečení jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále též „ministerstvo“), Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení. Podle § 4 odst. 2 citovaného zákona ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Pro vydávání posudku podle předchozí věty se přiměřeně použijí ustanovení obecných předpisů o správním řízení. Složení posudkových komisí upravuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal důvody k pochybnostem o objektivitě závěru posudkové komise. Sám stěžovatel v rámci kasační stížnosti žádné důvody neobjektivity nebo nesprávnosti závěru posudkové komise neuvádí, s výjimkou povšechného tvrzení o nedostatku stabilizace svého zdravotního

stavu a výčtu svých chorob s tím, že zcela nepochybně odůvodňují výraznější snížení schopnosti soustavné výdělečné činnosti, než jaké shledala posudková komise. Nejvyšší správní soud konstatuje, že posouzení zdravotního stavu a lékařské hodnocení zdravotního poškození je odbornou otázkou, ve které soudu nezbyvá, než vycházet z lékařských posouzení. Dle posudkové komise byl stěžovatel při jednání komise vyslechnut s ohledem na jeho subjektivní zdravotní potíže, komise měla k dispozici zdravotnickou dokumentaci stěžovatele. Jednotlivé zdravotní obtíže stěžovatele byly v rámci posudku hodnoceny dostatečně věrohodným způsobem. Konkrétní výtky proti závěrům posudkové komise, např. že posudková komise vycházela z nedostatečné lékařské dokumentace stěžovatele, nebo z dostatečné lékařské dokumentace, kterou nesprávně posoudila, kasační stížnost neobsahuje. V tomto směru ostatně není navrhováno ani doplnění dokazování znaleckým posudkem. Samotná skutečnost, že zdravotní stav žalobce mu umožňuje zaměstnání pouze s určitými omezeními, nemůže vést ke zvrácení závěrů shora uvedených. Ani tuto kasační námitku proto Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou a uzavírá, že krajský soud nepochybil, když ze závěrů posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí pro potřeby svého rozhodování vycházel.

Protože kasační stížnost stěžovatele není důvodná, Nejvyšší správní soud ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl ve věci úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná, i když ve věci měla úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože přiznání náhrady nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení vylučuje § 60 odst. 2 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. 2. 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu